

No, *a.* (None) usually expressible by न; as, 'no one,' न कश्चित् *m.*, न काचित् *f.*, न कोपि *m.*, न कापि *f.*, न कश्चन *m.*, न काचन *f.*; 'no things,' न किञ्चित्, न किमपि, न किञ्चन; 'no other,' नान्यः न्या-न्यत्; 'no where,' न क्वचित्, न क्वापि, न कुत्रचित्, न कुत्रापि; 'no more, not again,' न पुनः, 'no great distance,' नातिदूरं. When 'no' is privative, it is expressed by निर, च, वि &c. prefixed, or by हीन, शून्य, वज्रित, रहित &c. affixed; as, 'having no fruit,' निष्फलः-ला-लं, अफलः &c., विफलः &c., फलहीनः-ना-नं, &c.

NOBILITY, *s.* (Antiquity of family, elevation of rank) महाकुलता, कुलीनता, महाकुलीनता, सलुलीनता, सभिजातता, साभिजात्यं, साभिजनं, कुलोन्नता, कुलीनृष्टता, शीर्ष्यं, कीर्तीनं, सङ्गतिः, वंशोक्त्यर्थः—(Elevation or greatness of mind) महात्म्यं, महात्मता-त्वं, महिमा *m.* (नं), महत्त्वं, उदारता, चौदाय्यं, विशोदरता, महत्त्वा, महानुभावः—(Distinction, eminence) उत्कृष्टता, उत्कृष्ट्यं, वैशिष्ट्यं, विशिष्टता, प्रधानता-त्वं, समुच्चितः *f.*, प्रकर्षः, शिष्टता, श्रेष्ठत्वं, सेव्यता, सुव्यतिः *f.*—(Magnificence) प्रतापः, तेजस् *n.*, श्रीः *f.*—(The nobility, noblemen collectively) कुलीनलोकः, कुलीनजनसमूहः, कुलीनजनः *m. pl.*, शिशजनः *m. pl.*, कुलीनसमूहः, राजन्यकं.

NOBLE, *a.* (Of ancient family, or elevated rank) कुलीनः-ना-नं, महाकुलीनः-ना-नं, महाकुलः-ला-लं, सलुलीनः-ना-नं, सङ्गतिः-शा-शं, अभिजनवान्-यतो-यत् (नं), अभिजातः-ता-नं, उत्कृष्टः-ष्टा-नं, उत्कृष्टकुलजातः-ता-नं, महाकुलजः-ना-नं, महाकुलप्रभूतः-ता-नं, सलुलीनः-ता-नं, विशुद्धकुलभवः, वंशायुशुद्धः-डा-डं, सङ्गति-जातः-ता-नं, प्रधानवंशोद्भवः-या-वं, महावंशायः-या-वं, उत्तमवंश-जातः-ता-नं, कुलश्रेष्ठो-हिनी-धि (नं), श्रेष्ठकुलहृदयः-ता-नं, कुलो-न्नतः-ता-नं, कुलिकः-का-कं, कील्यः-पी-यं, प्रतिप्रतिमान् &c. (Great in mind) उदारः-रा-रं, उदारमनाः-ना-नः (स्), उदार-मतिः-ति-ति, उदारधीः-धी-धि, महात्मा-त्मा-त्वं (नं), महामनाः &c., महामनस्कः-स्का-स्कं, महाहिमकः-की-कं, महामतिः-ति-ति, महानुभावः-वा-वं, महच्छः-छा-च्छं, महाशयः-या-वं, उन्नतमनाः &c. (Distinguished, eminent, excellent) उत्कृष्टः-ष्टा-ष्टं, श्रेष्ठः-ष्टा-ष्टं, अत्युत्कृष्टः &c., शिष्टः-ष्टा-ष्टं, विशिष्टः &c., उत्तमः-मा-मं, प्रमुखः-खा-खं, उन्नतः-ता-नं, समुन्नतः-ता-नं, प्रशस्तः-स्ता-स्तं, महान्-हती-हत् (नं), महाभागः-गा-गं, महाभाग्येयः-या-वं, सेव्यः-व्या-वं. (Illustrious) व्यस्यतः-ता-नं, विख्यातः-ता-नं, यशस्वी &c., महा-यशः &c., श्रीमान् &c., सुप्रसिद्धः-ष्टा-ष्टं, कीर्तिमान् &c. (Mag- nificent) महाप्रतापः-पा-पं, महोज्ञाः &c., विभूतिमान् &c., श्रीमान् &c. 'Noble' may sometimes be expressed by चृधमः or पुत्रवः or ब्यामः or सिंहः or शार्दूलः or इन्द्रः in comp.; as, 'a noble or eminent man,' पुत्रवधमः, पुरुषधामः, नरपुत्रवधः, नरेन्द्रः &c.; 'a noble elephant,' गजेन्द्रः; 'noble nature,' सत्त्वं; 'noble on both sides,' मातुः पितृतः सभिजनवान् &c.

NOBLE, NOBLEMEN, *s.* कुलीनजनः, कुलीनलोकः, शिशजनः, शिशलोकः, कुलीनपदस्यः, उच्चपदस्यः, उत्कृष्टपदस्यः, कुलश्रेष्ठो *m.* (नं), सलुलीनः, सभिजनवान् *m.* (नं), राजन्यः.

NOBLE-MINDED, *a.* उदारमनाः-ना-नः (स्), उदारधीः-धी-धि, उदा-रमनस्कः-स्का-स्कं, उदारचेताः &c., महात्मा-त्मा-त्वं (नं), सम्भावि-तात्मा &c., महच्छः-छा-च्छं.

NOBLENES, *s.* महत्त्वं, महिमा *m.* (नं), उत्कृष्टता, श्रेष्ठता, प्रधानता, उदारता, चौदाय्यं, उच्चतिः *f.*, समुच्चितः. See NOBILITY.

NOBLESSE, *s.* कीर्तीन्यं, कीर्तीनं, कुलीनलोकः, कुलीनसमूहः, कुलीनसभा. NOBLY, *adv.* (With nobleness of birth) कुलीनं, कुलीनवत्, साभि-जात्यं; 'nobly-born,' महाकुलप्रभूतः-ता-नं, सलुलीनः-ता-नं. See NOBLE, *a.* (With greatness of mind) सोदाय्यं, चौदाय्यं, उदारवत्, सम्हाय्यं, माहात्म्यं, मनोमहत्त्वात्, महिमा, उदारविभवात्, उदारचेतासः, महच्छया.—(Magnificently) महाप्रतापेन, महोज्ञेया, अतिवज्रता, समतापं, ऐश्वर्य्यं.

NOBODY, *s.* न कश्चित् *m.*, न काचित् *f.*, न कोपि *m.*, न कापि *f.*, न कश्चन *m.*, न काचन *f.*.

NOCENT, *a.* हिंस्रः-सा-सं, हिंसातुः-लुः-लु, अपकारकः-का-कं.

NOCTAMBULATION, *s.* निद्राभ्रमं, निद्रापरिभ्रमं, निद्राचारः.

NOCTAMBULIST, *s.* निद्राचारी *m.* (नं), निद्राभ्रमलुक्. See NIGHT-WALKING.

NOCTIVAGANT, *a.* निशाचरः-रा-रं, रक्तचारी-रिणी &c. See NIGHT-WALKING.

NOCTURNAL, *a.* नैशः-शी-शं, रात्रिकालिकः-की-कं, रात्रिसंध्यो विपत्नी &c., रात्रिकालसंध्यो *n.*, द्योतानः-नी-नं, प्रादोषिकः-की-कं, शाश्वतः-री-रं, रात्रियः-या-वं, निशासंध्योपः-या-वं.

TO NOD, *v. a. or n.* (Incline the head) शिरः or मस्तकं नम् (c. 1. नमति, ननु, c. 10. नमयति-पितुं) or प्रणम् or अभिन्म् or विनम् or चानम्.—(Make a sign by a motion of the head) मस्तक-सङ्केतं कृ, शिरःसङ्केतं कृ, शिरसा सङ्केतं कृ or संज्ञा कृ or इङ्गितं कृ, शिरश्च चल (c. 10. चालयति-पितुं).

NOD, *s.* (Inclination of the head) शिरःप्रणामः, मस्तकप्रणामः, शिरः-प्रणयति *f.*—(Sign made by a movement of the head) मस्तक-सङ्केतः, शिरःसङ्केतः, शिरसा सङ्केतः or संज्ञा or इङ्गितं, मस्तकसन्देशः, शिरासलं.

NODATED, *a.* ग्रन्थिमान्-मती-मत् (नं), ग्रन्थिलः-ला-लं.

NODDLE, *s.* मस्तकः-कं, शिरस् *n.*, शीर्षकं, मुखकं.

NODDY, *s.* चक्षुर्बुद्धिः *m.*, चक्षुधीः *m.*, सूक्ष्मः, निबुद्धिः *m.*

NODE, *s.* (In surgery) अस्थिमूलः, जघ्मस्थि *m.*—(In astronomy) पातः, उपग्रहः; 'ascending node,' राहुः *m.*, सभाहुः *m.*, विपुलुदः, वैहिकयः, तमस् *n.*; 'descending,' केतुः *m.*

NODOSE, *a.* ग्रन्थिलः-ला-लं, ग्रन्थी-ग्रन्थी-निय (नं), बहुग्रन्थिः-नियः-निय

NODOSITY, *s.* ग्रन्थिलत्वं, ग्रन्थिमलं, स्रग्जन्मलं, स्रग्जन्मलं, ग्रन्थिपूर्णाता.

NODULE, *s.* शक्रेरा, पिण्डः-सं, वनः, लोहः-हं, पुः *m.*

NOISE, *s.* शब्दः, महाशब्दः, अतिशब्दः, ध्वनिः *m.*, महाध्वनिः *m.*, स्वनः, महास्वनः, निःस्वनः, घोषः-पणं-या, महाघोषः, नादः, महानादः, स्वरः, महास्वरः, उच्चस्वरः, उच्चस्वरः, घोषकः, प्रस्वानः, निधोषः, निनादः, रणत्कारः, क्रयः, संह्रादः, निह्रादः, रणः, रणत्कारः, रावः, उदारः, कोलाहलः, रासः, रावणं, तुमुलं, ध्वजः, वेणुः, उत्कोशः—(Public talk) जनवादः, जनप्रवादः, जनवत्, जनयुतिः *f.*

TO NOISE, *v. a.* (Spread by report) पुष् (c. 10. घोषयति-पितुं), विपुष्, प्रकाश (c. 10. काशयति-पितुं), प्रकाश, स्था in caus. (स्थापयति-पितुं), आस्था, पिष्टा, प्रश्न (c. 10. चारयति-पितुं), प्रकटीकृ.

NOISED ABROAD, *p. p.* घोषितः-ता-नं, विघोषितः-ता-नं, प्रचारितः-ता-नं, प्रकाशितः-ता-नं, प्रकटितः &c., प्रकटीकृतः &c., काशयतः &c.

NOISEFUL, *a.* शब्दकारी-रिणी &c., ध्वनयन्-यन्ती-यत् (नं). See NOISY.

NOISELESS, *a.* निःशब्दः-व्दा-वं, निःशब्दः &c., अशब्दः &c., अघोषः-वा-वं, नीरघः-वा-वं, अरघः-वा-वं, शब्दहीनः-ता-नं.

NOISELESSLY, *adv.* शब्देन विना, अशब्देन, निःशब्दं, निःशब्दं.

NOISILY, *adv.* महाशब्देन, अतिशब्देन, महास्वरेण, उच्चस्वरेण.